

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1551. usque ad annum 1553

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118561

§. 39. Oratio Wirtembergensium Oratorum in Patrum Conventu habita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66577)

Sæc. XVI. „qua sit horum auctoritas, sed potius
A.C. 1552. „omnia legitimo examini deferantur.,
 Hunc ipsum Protestantium sermonem
 in Virodunensis Episcopi actis reperio
 his verbis conceptum.

§. XXXIX.

Oratio Wirtembergensium Oratorum in Patrum Conventu habita.

Psalm. in art **I**llustrissimus Princeps, ac Dominus,
Conc. Trid. Dominus Chrystophorus Dux Wirtem-
p. 316. Et seq. bergensis. . . Dominus noster clementis-
 simus, reversis ad celsitudinem ipsius
 prioribus, quos in gratiam, & debi-
 tam observantiam Cæsareæ Majestatis,
 & secundum decreta Comitiorum Augu-
 stanensium, huc ad præsens Concilium
 Tridentinum ante aliquot menses misit,
 nos alteros legatos Celsitudinis ipsius ad
 ea, quæ in communi negotio religionis,
 & aliis necessariis punctis, adhuc per-
 agenda, & deliberanda supersunt, omni
 studio, ac opera promovenda, & absol-
 venda huc ablegavit, simulque injunxit,
 ut initio adventus nostri amplissimis Dig-
 nitatibus vestris exhiberemus nos, illis-
 que nos quam humiliter commendaremus;
 deinde in Cæsaris ipsius nomine amplif-
 simis Dignitatibus vestris amicas, atque
 benignas ageremus gratias, pro singula-
 ri Dignitatum vestrarum amplissimarum
 studio

studio, gratia, ac benevolentia, qua Sæcul. XVI.
A.C. 1552.
priores Celsitudinis ipsius legatos in ex-
pediendis negotiis commissis, & manda-
tis suis, tum apud amplissimas Dignita-
tes vestras, quam apud communem Con-
gregationem Concilii, complexæ sunt,
idque Celsitudinis ipsius oblata occasione,
& benigne referre, & gratiose agnos-
cere non est dedignatura: quantum vero
ad adventum Celsitudinis ipsius Theolo-
gorum attinet, ordinaverat quidem Cel-
situdo sua eo etiam tempore, quo priores
suos Legatos ablegavit, quosdam Theo-
logos, qui præsens Concilium visitarent,
quemadmodum nunc etiam a Celsitudine
ipsius quidam Theologi destinati, atque
itineri accincti sunt, quorum etiam ad-
ventum intra paucissimos dies speramus;
Verum cum certa quaedam gravamina,
quæ per Ducis Saxonix Electoris, par-
tim per Celsitudinis ipsius Legatos pro-
posita sunt, incidissent, absque quorum
resolutione, & relevatione parum utilis,
& frugifera erat futura tractatio Theo-
logica de doctrina, ideo hætenus nego-
tium cum Theologis commode promoveri
non potuit.

Nobis autem discedentibus, sæpe di-
ctus illustrissimus Princeps noster, de
novo in mandatis dedit, ut amplissimis
Dignitatibus vestris, gravamina in me-
moriam iterum revocaremus, ac quam
dili-

Sæcul. XVI. diligentissime pro resolutione, & releva-
 A.C. 1552. tione eorum apud amplissimas Dignitates
 vestras laboravimus: Etsi enim quantum
 ad securitatem datam attinet, Celsitudo
 ipsius de securitate, & de fide, atque
 constantia in servanda ea nihil dubitet,
 nec habeat, quæ Celsitudo sua præcipue
 in securitate desideret, tamen cum Cel-
 situdo sua conferret exemplum ejus Secu-
 ritatis, & Salvi conductus, qui in Con-
 cilio Basileensi Bobemis datus, & cujus
 similis forma postulata est, cum eo exem-
 plo, quod Celsitudini ipsius transmissum,
 atque a Concilio publicatum est, compe-
 rit reipsa non cum levi Celsitudinis ipsius,
 & aliorum Augustanæ Confessioni adhe-
 rentium Theologorum præjudicio, qua-
 dam necessaria partim ommissa, partim
 mutata esse, nam ubi in Basileensi Salvo-
 conductu hæc verba habentur, & signan-
 ter, quod in causis controversis lex di-
 vina, Apostolica, & Ecclesiæ primiti-
 va, una cum Concilio, Doctoresque
 fundantibus se veraciter in eadem pro
 verissimo, & indifferente Judice admit-
 tantur, pro his verbis in novo exemplo
 alia substituta sunt, videlicet & signan-
 ter, quod de controversis secundum sacram
 Scripturam, & Apostolorum traditio-
 nes in prædicto Concilio Tridentino &c.
 Est præterea & ea deliberatio in propo-
 sitis gravaminibus una cum aliis nondum
 re-

resoluta, quod Papa pro Præside Concilii Sæcul. XVI.
nec agnosci, nec haberi, sed quod ipse A.C. 1552.
Concilii cognitioni se submittere debeat,
quodque omnes personæ, quæ Congrega-
tioni Concilii intersunt, & intererunt,
atque ipsi juramento adstrictæ, & obli-
gatæ sunt, suis liberentur, quantum ad
præsentem tractationem pertinet, jura-
mentis, & obligationibus, quibus sine
non expeditis, nec resolutis, nulla utilis,
& salutaris tractatio de doctrina cum
Theologis institui potest: licet enim in
communi Congregatione, & communi
consensu atque Concilio aliquid pium, &
Christianum, & Salutare constitueretur,
quod tamen Papæ non placeret, id certe
sua voluntate, & auctoritate facile &
mutare, & respuere posset, indeque ni-
hil aliud sequeretur, quam quod omnia
studia, omnia Concilia, omnes labores,
ac denique omnes actiones plane essent fru-
stra institutæ, atque susceptæ: quare
ad huc petit illustrissimus Princeps noster,
ut amplissimæ dignitates vestræ pro sum-
mo suo studio, quo hætenus universum
negotium complexæ sunt, in eo etiam
laborare, & operam dare velint, quo
ennarratorum, & aliorum antea propo-
sitorum gravaminum, antequam ad
Theologicam tractationem perveniatur,
fiat resolutio, & relevatio.

Sæc. XVI.
A.C. 1552.

Illustrissimus Princeps, ac Dominus, Dominus Christophorus, Dux Wirtembergensis Dominus noster Clementissimus, certo ordine Tridentum quosdam e Theologis suis, qui oblatam Confessionem, auctoritate Sacrae Scripturae, & verae Catholicae Ecclesiae consensu defendant, ac tueantur, & si opus fuerit, copiosius explicent, sed priusquam Theologi suscipiant explicationem, petit Illustrissimus Princeps noster de quibusdam gravaminibus suis Sententiam Tridentini Conventus audire.

PRIMUM GRAVAMEN.

Quod ad audiendam Theologorum explicationem, nondum sint ordinati, & constituti ex utriusque partis consensu, idonei iudices, aut arbitri, qui de presenti controversia religionis legitima, juxta scripta Prophetica, & Apostolica, & juxta verum veram Ecclesiam Catholicam consensum cognoscant, nam cum Illustrissimus Princeps noster intellexerit maximam partem Doctrinae suorum Theologorum pugnare cum Doctrina, & Sententia Pontificis Romani, & eorum Episcoporum, qui sunt Romano Pontifici iuramentis, & aliis obligationibus addicti, nullo jure, nulla æquitate fieri potest, ut Pontifex, & Episcopi ejus in hac causa, in qua ipsi sunt pars, sive accu-
sato.

fatores, sive rei, pro idoneis iudicibus, aut arbitris agnoscantur. *Petit Illustrissimus Princeps se certio- rem reddi, qui sint futuri bujus rei Juaces, aut arbitri.*

Sæcul XVI.
A.C. 1552.

SECUNDUM GRAVAMEN.

Quod *Conventus Tridentinus non videatur servari, juxta recessus Comiti- orum Imperialium Augustanorum, in quibus decretum fuit, quod Concilium Tridentinum continuari, & omnia Chri- stiane, & honeste, ac congruenti ordine tractari debeant. Hæc verba Illustris- simus Princeps noster nunquam aliter intellexit, quam quod Concilium Triden- tinum antea anno millesimo quingentesi- mo quadragesimo sexto institutum, non sit ita continuandum, & proseguendum, ut decreta in eo facta pro concl. sis, & vatis habeantur: quæ enim hæc esse ho- nestas, & congruentia, ea decreta pro vatis, & Sacro-sanctis habenda impone- re, quæ parte altera nondum audita, sunt constituta, sed quod ab initio omnia capita Religionis nostræ, de quibus con- trovertitur, iterum tractari, & iis au- diendis, & dijudicandis vere legitima, & æquitati conveniens actio observari debeat. Quod cum hoc Tridentinum Con- citium, non videatur hoc modo institu- tum, petit Illustrissimus Princeps, ut*

U 2

re.

Sæcul. XVI. recessui Comitiorum Imperialium hac in
 A.C. 1552. parte satisfiat.

TERTIUM GRAVAMEN.

Quod in Sessionibus non sol. in ejus
 Concilii, quod anno millesimo quingen-
 tesimo quadragesimo sexto Tridenti in-
 stitutum est, verum etiam hujus Concilii,
 quod jam continuatur, decreta sint mul-
 to aliena, a Sacris literis, & confirma-
 ti multi veteres errores, sicut Theologi
 Illustrissimi Principis sese coram idoneis
 iudicibus, aut arbitris declaratuos re-
 cipiunt: petit igitur Illustrissimus Prin-
 cept, ut talia decreta non habeantur pro
 conclusis, & ratis, sed tantum pro dif-
 cernendis, & judicandis, donec idonei
 iudices, & arbitri ex utriusque partis
 consensu eligantur, & ab his legitime
 juxta Sententiam Sacræ Scripturæ, &
 consensum veræ Ecclesiæ cognitio fiat:
 Cum igitur Illustrissimus Princeps etiam
 in hoc præcipue incumbat, ut vera, &
 pia concordia in Ecclesia constituatur,
 non dubitat æquum esse, ut his jam com-
 memoratis gravaminibus levetur, & ex-
 oneretur, ac vicissim recipit se ope, &
 auxilio divinæ Clementiæ nullum offi-
 cium Christiano, & pio Principe dig-
 num intermissurum, quo sperat se Deo
 Patri Domini nostri Jesu Christi fidem,
 & obsequium suum probare, & incolu-
 mita-

mitatem, & tranquillitatem veræ, *Sæcul. XVI.*
 Et Apostolicæ, & Catholicæ Ecclesiæ *A.C. 1552.*
 posse juvare.

Absoluto hoc sermone Deputatis
 abire jussis admodum succinctis verbis
 significabatur, Synodi Patres post ma-
 turam rei propositæ deliberationem suo
 tempore responsuros, atque ita Orato-
 res dimittebantur.

§. XL.

*Saxonicorum Oratorum postulata,
 eorumque oratio.*

Eadem die post prandium Saxonici *Pf. p. 313.*
 Electoris Deputati pariter ad allo- *Pallav. l. 12.*
 quium admittebantur, ibidemque ser- *c. 15. n. 7.*
 monem, quem idem Virodunensis E-
 piscopus in Synodi Tridentinæ a-
 ctis refert, pronuntiabant, ac ce-
 terorum nomine Leonardus Padehor-
 nius verba faciebat. Hac in re Sar-
 pius turpiter hallucinatur, dum hosce
 Oratores ante Wirtembergenses fuisse
 auditos narrat. Porro Saxonix De-
 putati suam orationem latine concep-
 tam ad quinque capita reducebant,
 quorum primum respiciebat datæ pro-
 missæ securitatis fidem, quam minus
 idoneam esse contendebant, eoquod
 Concilium Constantiense decrevisset,
 præstandam non esse fidem publicam
 reis ob crimen Religionis; hinc aliam